

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ3042 ๖๒๒ ✓
รับที่ : ๘8743/54 ๘. / ๖๐
วันที่ : 12 ต.ค. 54 เวลา : 10:54

ที่ กษ ๑๐๑๒/ ๓๐๒๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ยุทธศาสตร์การแข่งขันกล้วยไม้ไทยในตลาดโลก
พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖ / ๑๐๑๔๒ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๖ แผ่น

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับไปดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องยุทธศาสตร์การแข่งขันกล้วยไม้ไทยในตลาดโลก พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๕ โดยในส่วนของงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ฯ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป

๒. ผลการดำเนินงาน

บัดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ แผนงานเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านการตลาดส่งออก

๒.๑.๑ โครงการสร้างตลาดเชิงรุก

๑) ขยายช่องทางการตลาด

๑.๑) ศึกษาวิเคราะห์ตลาดและแนวทางการขยายตลาดในตลาดใหม่ ๕ ตลาด ได้แก่ ประเทศไต้หวัน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อิหร่าน อินเดีย และแคนาดา

๑.๒) ศึกษาวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการส่งออกในตลาด คู่ค้าเดิม ๕ ตลาด ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน อิตาลี และ เนเธอร์แลนด์

๑.๓) ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการจัดตั้งศูนย์กล้วยไม้แบบครบวงจรของสหกรณ์ผู้ประกอบการกล้วยไม้ไทย จำกัด ๑ โครงการ

๒) ผนวกรับประชาสัมพันธ์กล้วยไม้ไทย

๒.๑) เข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ ๓ ครั้ง ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และ เกาหลี

๒.๒) จัดแสดงศักยภาพกล้วยไม้ไทยในการแสดงกล้วยไม้ระดับนานาชาติ ๑ ครั้ง ณ ประเทศไต้หวัน

๒.๓) การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ภาษาอังกฤษ จำนวน ๒๐,๐๐๐ ฉบับ

๒.๔) การจัดทำหมู่บ้านกล้วยไม้ไทยเพื่อการอนุรักษ์และการท่องเที่ยว ๑๐ หมู่บ้าน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี กาญจนบุรี สกลนคร อุบลราชธานี ลำปาง เชียงราย แม่ฮ่องสอน กระบี่ ตรัง และ กรุงเทพมหานคร

๒.๒) แผนงานส่งเสริม...

๒.๒ แผนงานส่งเสริมการผลิตกล้วยไม้คุณภาพ

๒.๒.๑ โครงการส่งเสริมการผลิตกล้วยไม้ให้มีความหลากหลาย

ดำเนินการดูแลรักษา ขยาย และให้บริการเกษตรกรจากต้นพ่อแม่พันธุ์ เพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ใหม่ ใน ๒ ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร (พืชสวน) และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดกระบี่ (พืชสวน) และจัดอบรมการพัฒนาพันธุ์ เน้นกล้วยไม้ตัดดอก ๕ หลักสูตร และกล้วยไม้ต้น ๑ หลักสูตร

๒.๒.๒ โครงการส่งเสริมการผลิตกล้วยไม้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก

- ๑) จัดอบรมที่ปรึกษา GAP แก่เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร ๓๐ ราย และส่งเสริมการจัดทำสวน GAP ของเกษตรกร ๕๐๐ ราย
- ๒) ออกให้การรับรองสวน GAP เกษตรกร ๑๐๐ ราย
- ๓) จัดทำโครงการทดสอบมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับกล้วยไม้ตัดดอก และการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุดอกกล้วยไม้ ๑ เรื่อง

๒.๓ แผนงานพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรม

๒.๓.๑ จัดทำโครงการส่งเสริมงานวิจัยเชิงบูรณาการระหว่างเกษตรกร ผู้ประกอบการ และนักวิจัย ๔๕ เรื่อง

๒.๔ แผนงานพัฒนาองค์กร

๒.๔.๑ โครงการส่งเสริมการสร้างคลัสเตอร์กล้วยไม้ที่เข้มแข็ง

- ๑) จัดทำโครงการส่งเสริมการสร้างคลัสเตอร์กล้วยไม้ที่เข้มแข็ง จำนวน ๕ คลัสเตอร์
 - ๑.๑) จัดประชุมส่งเสริมการสร้างคลัสเตอร์กล้วยไม้ที่เข้มแข็ง (สำหรับเจ้าหน้าที่) ๑ ครั้ง
 - ๑.๒) จัดประชุมเครือข่ายคลัสเตอร์กล้วยไม้ ๒ ครั้ง
 - ๑.๓) จัดประชุมเชื่อมโยงเครือข่าย (สำหรับเกษตรกร) ๑ ครั้ง
- ๒.๔.๒ โครงการสร้างศูนย์กลางการให้บริการกล้วยไม้แบบเบ็ดเสร็จ
 - ๑) ปรับปรุงระบบเครือข่ายข้อมูลกล้วยไม้ ๑ ระบบ
 - ๒) จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีและฝึกอาชีพกล้วยไม้ (ปรับปรุงดูแลรักษาโรงเรียนสาธิตการผลิตกล้วยไม้เพื่อเป็นจุดศึกษาดูงานของเกษตรกร และจัดทำจดหมายข่าวกล้วยไม้) ๓ ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร (พืชสวน) เน้นกล้วยไม้ตัดดอก ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดกระบี่ (พืชสวน) เน้นกล้วยไม้กระถางสกุลรองเท้านารี และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดลำพูน (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) เน้นกล้วยไม้กระถางสกุลฟาแลนนอปซิส
 - ๓) จัดตั้งศูนย์บริการด้านการตลาดกล้วยไม้ ณ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อตก.) เพื่อเป็นแหล่งซื้อขายและเผยแพร่ข้อมูลด้านการตลาดกล้วยไม้ ๑ ศูนย์

๒.๕ แผนงานส่งเสริมการใช้และสนับสนุนการส่งออก

- ๒.๕.๑ การจัดสวนกล้วยไม้ประดับตกแต่ง ณ สนามบินสุวรรณภูมิ จำนวน ๗ จุดที่สำคัญ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สนามบินสุวรรณภูมิ ที่ถือว่าเป็นประตูทางเข้าประเทศไทยด้วยกล้วยไม้และจัดงานกล้วยไม้บานที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ๑ ครั้ง (ตลอดเดือนกันยายนของทุกปี)
- ๒.๕.๒ การจัดทำสวนกล้วยไม้ในสวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร (สวนลุมพินี) เป็น Orchid Park ในใจกลางกรุงเทพมหานคร ซึ่งชาวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวชมกล้วยไม้ได้ง่าย เพื่อนำไปสู่ศรัทธาและความเชื่อในการเป็นภาพลักษณ์กล้วยไม้ของประเทศไทยในสายตาชาวต่างประเทศ และใช้กล้วยไม้ประดับตกแต่งทั่วไป (สวนสันติภาพ)

๒.๖ การบริหารจัดการโครงการ...

๒.๖ การบริหารจัดการโครงการ เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การแข่งขันกล้วยไม้ไทยในตลาดโลก พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙ โดยจัดประชุม จำนวน ๒๒ ครั้ง ดังนี้

๒.๖.๑ ประชุมคณะกรรมการกล้วยไม้แห่งชาติ ๑ ครั้ง

๒.๖.๒ ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การแข่งขันกล้วยไม้ไทยในตลาดโลก พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙ จำนวน ๕ ครั้ง

๒.๖.๓ ประชุมที่ปรึกษา คณะทำงาน การเตรียมความพร้อม และการประสานงาน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ฯ จำนวน ๑๖ ครั้ง

๒.๗ ในการดำเนินการตามข้อ ๒.๑-๒.๖ ได้ใช้งบประมาณจากการบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๑๙,๑๘๗,๖๑๔ บาท

๒.๘ ผลกระทบจากการดำเนินการ

๒.๘.๑ เกิดการดำเนินการแบบบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐในส่วนของการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน สมาคมต่าง ๆ และสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับกล้วยไม้ เพื่อร่วมกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาทำให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๘.๒ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันเป็นสมาคม สหกรณ์ และคลัสเตอร์กล้วยไม้ ทำให้เกิดความเข้มแข็งในองค์กรเกษตรกร

๒.๘.๓ มีแนวคิดที่จะนำ R & D มาช่วยในการพัฒนาการผลิตและการตลาดกล้วยไม้

๒.๘.๔ มีระบบเครือข่ายข้อมูลกล้วยไม้ (เว็บไซต์ Orchid Net) ๑ ระบบ ซึ่งจะพัฒนาไปสู่เว็บไซต์ระดับโลก (World Orchid Net) ในอนาคต โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ลงนามบันทึกข้อตกลง ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ NECTEC และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อร่วมมือพัฒนาด้านระบบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกล้วยไม้ และคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การแข่งขันกล้วยไม้ไทยในตลาดโลก พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙ ได้แต่งตั้งคณะทำงานเครือข่ายข้อมูลกล้วยไม้ เพื่อทำหน้าที่บูรณาการข้อมูลกล้วยไม้ให้เป็นเอกภาพ และประชาสัมพันธ์ผลักดันให้มีการใช้ประโยชน์เว็บไซต์ Orchid Net ที่เต็มรูปแบบ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ธุรกิจกล้วยไม้ไทยขยายตลาดได้กว้างขวางขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๒.๘.๕ มีการแก้ไขข้อจำกัดด้านการขนส่งกล้วยไม้ไปประเทศญี่ปุ่นในช่วงที่มีความต้องการสูงสุด (สัปดาห์ที่ ๕๒) โดยขอความร่วมมือบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในการจัดสรรพื้นที่ระวางพิเศษในช่วงดังกล่าว และได้รับความร่วมมือ โดยให้ผู้ส่งออกประสานล่วงหน้าก่อนช่วงที่มีความต้องการสูงสุด ๓๐ วัน รวมทั้งบริษัท ฯ มีความพร้อมในการให้บริการขนส่งสินค้าแบบเช่าเหมาลำ โดยใช้เครื่องบินขนาดความจุประมาณ ๑๐๐ ตัน มาให้บริการ

๓. ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ งบประมาณในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ได้รับการจัดสรรตามกรอบงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ รวมทั้งบางหน่วยงานไม่ได้ของบประมาณตามกรอบยุทธศาสตร์ ฯ

๓.๒ สถานะเศรษฐกิจโลกตกต่ำอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการขยายมูลค่าการส่งออกดอกกล้วยไม้ของไทย โดยเฉพาะประเทศที่เป็นคู่ค้าหลัก ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ประกอบกับประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นคู่ค้าหลักที่สำคัญ ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกกล้วยไม้ของไทยในช่วงเวลาหนึ่ง

๓.๓ งานวิจัยด้านกล้วยไม้ ยังไม่มีทิศทางที่แน่ชัด ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

๓.๔ ด้านการผลิต ราคาปัจจัยการผลิตสูง โรคแมลงศัตรูพืชระบาด เกษตรกรยังไม่เห็นความสำคัญของการทำ GAP ทำให้คุณภาพกล้วยไม้ไม่สม่ำเสมอ

๓.๕ ด้านการตลาด...

๓.๕ ด้านการตลาด ยังเป็นการส่งออกไปยังตลาดคู่ค้าเดิม มีการขยายไปสู่ตลาดใหม่น้อย และมีมาตรการกีดกันทางการค้าที่ประเทศคู่ค้านำมาบังคับใช้ในการนำเข้าเข้าไปในประเทศของตน ปัญหาอุปสรรคดังกล่าวข้างต้น อาจทำให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดในยุทธศาสตร์ ฯ

๔. แนวทางแก้ไข

๔.๑ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องใช้ศักยภาพตามภารกิจ เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อย่างเต็มที่ และของบประมาณตามกรอบยุทธศาสตร์ ฯ ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

๔.๒ สำนักงบประมาณควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณ โดยให้ความสำคัญกับโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์ ฯ เป็นลำดับต้น ๆ

๔.๓ ด้านการวิจัย ได้แต่งตั้งคณะทำงานวิจัยและพัฒนากล้วยไม้ เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยกล้วยไม้ ทั้งแผนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว รวมทั้งผลักดันให้มีการวิจัยตามแผนยุทธศาสตร์ ฯ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

๔.๔ ด้านการผลิตต้องมีมาตรการควบคุมคุณภาพปัจจัยการผลิต และนำมาตรฐานสินค้าเกษตรมาใช้อย่างจริงจังเพื่อควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานสากล โดยผลักดันให้มีการนำมาตรฐานสินค้าเกษตรการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับกล้วยไม้ตัดดอก ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี ๒๕๕๒ ไปใช้ในทางปฏิบัติ และพิจารณาหาวิธีการส่งเสริมให้เกษตรกรเห็นความสำคัญและสนใจ เพื่อจูงใจให้เข้าสู่ระบบ GAP

๔.๕ ด้านการตลาด ภาครัฐช่วยสนับสนุนข้อมูล และเร่งประชาสัมพันธ์สินค้ากล้วยไม้ไทยไปสู่ตลาดใหม่ ๆ ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และจัดตั้งทีมจัดทำโครงการศึกษาเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ การแก้ไขปัญหาด้านการตลาด ทั้งเพื่อเพิ่มศักยภาพในตลาดเดิม และขยายตลาดใหม่

๕. ข้อเสนอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขอให้นำผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร

โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๑๕๐๑

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๑๕๐๑

E-mail agriman52@doae.go.th